

На українскай мове

Максим Багдановіч. Вінок. Пераклады, вступна стаття й примітки
Михайла Драй-Хмара. Державне Видавництво Украіны. 1929.

Гэтымі днямі вышла на Украіне кніга пад назваю «Вінок».

Наш чытач, добра знаёмы з „Вянком“ Багдановіча, навінен прыняць пад увагу, што між выдадзеным на українскай мове „Вінком“ і „Вянком“, што выйшаў у Вільні ў 1913 годзе, падабенства няма, бо ва українскае выданьне апроч „Вянка“ ўвашлі іншыя вершы з 1-га тому акадэмічнага выданьня твораў Багдановіча.

«Вінок» складаецца з прадмовы (5-6 стар.), нарысу—«Життя й творчість Максима Багдановіча» (9-36 стар.), тэксту вершаў у перакладзе на українскую мову (37-88 стар.) і „примітак“ да некаторых вершаў (89-93 стар.).

У прадмове рэдактар ставіць запытаньне: „Чаму мы Багдановіча, а не каго іншага перасадзілі ў першую чаргу на українскі грунт?“ і на яго адказвае: „Па-першае, М. Багдановіч быў адным з тых пісьменьнікаў-клясыкаў, якія тварылі аснову беларускай мастацкай літаратуры; па-другое, ён зьяўляецца выдатным майстрам слова, які чула адгукнуўся на ўсе пралывы нацыянальнага і сацыяльнага вызвалення беларускага народу; па-трэцяе, ён з надзвычайнаю любоўю адносіўся да українскай культуры наогул і ў наасобку да літаратуры; ён публічна выступаў на абарону Галічыны ў той час, калі яе „просвіщали“ Жўлогі і граф Бобрынскі, друкаваўся ў нашых часопісах, вывучаў нашу літаратуру, мову, пісаў артыкулы пра нашых пісьменьнікаў, перакладаў іх творы і нават сам прабаваў пісаць українскія вершы»...

На стар. 9-36 „Вянка“ зьменшаны нарыс з жыцця і творчасці М. Багдановіча. Аўтар нарысу выкарыстаў

галоўным чынам тры досьведы аб творчасці Багдановіча, якія зьявіліся ў нашым друку. З гэтае прычыны ён для асьвятленьня творчасці пісьменьніка амаль нічога новага не дае, але аб наасобных творах мы ў нарысе знаходзім часам цікавыя меркаваньні, напр., адносна «Случкіх ткачых» аўтар заўважае, што ў гэтым вершы М. Багдановіч выкарыстаў вандроўны матыў пра тое, як ткачыха пераблытала вузоры. Матыў гэты, дадае далей Драй-Хмара, можна знайсці, між іншым, у «Александрийских песнях» М. Кузіна (Нарыс, стар. 33).

Усяго зьменшана ў „Вінку“ 42 вершы. У прадмове не паказана, паводле якога прыпынку перакладчык выбіраў тры ці іншыя вершы для выданьня.

Драй-Хмара здолеў, не адышоўшы далёка ад першатвору ў галіне зьместу, захаваць фармальныя ўласцівасьці арыгіналу.

Насьля перакладаў у „Вінку“ на некалькіх старонках зьменшаны „примітки“ да наасобных вершаў. Тут мы знаходзім тлумачэньні да незразумелых для шырокага кола чытачоў тэрмінаў, назваў і ўласных іменьняў, якія спатыкаюцца ў вершах.

На Украіне даўно ўжо, яшчэ ў 19-м стагодзьдзі пачалі выдаваць на українскай мове пераклады розных аўтараў. У апошні час вышлі творы Вергарна, у перакладзе М. Цярэшчанка, «Пан Тадэуш» Міцкевіча ў перакладзе М. Рыльскага, выбраныя творы Пушкіна,—пераклад П. Філіповіча, трагедыі Шэкспіра ў пераробках М. Баранова і інш. Сярод гэтых перакладаў сусьветных аўтараў пачынаюць займаць пачэснае месца і пераклады нашых беларускіх песьняроў.

В. Мачульскі.